

powiatowe

GAZETA POWIATU RADZIEJOWSKIEGO

ISSN 1642-5810

Piękno natury utrwalone na fotografii

Autor zdjęcia Klaudia Rutkowska – laureatka I miejsca w konkursie fotografii amatorskiej pt.: „Najciekawsze Zakątki Naszej Małej Ojczyzny”.

Więcej czytaj str. 4.

Promesy na zadania powiatowe

W Sali Mieszczańskiej Muzeum Okręgowego w Toruniu, 2 października br., odbyło się uroczyste wręczenie promes Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych dla powiatów, w których funkcjonowały PGR-y oraz Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Starosta radziejowski Jarosław Kołtuniak otrzymał promesy na realizację następujących zadań: „Prace konserwatorskie, remontowe i budowlane zespołu dworsko-parkowego w Biskupicach” (dofinansowanie w kwocie **1.000.000 zł** i **400.000 zł**) oraz „Modernizacja części kompleksu szkolnego Zespołu Szkół Mechanicznych w Radziejowie-warsztaty” (dofinansowanie w kwocie **4.000.000 zł**).

Tekst: Dominika Chmielewska

Foto: nadesłane

Starosta Jarosław Kołtuniak prezentuje uzyskane promesy

Spotkanie forum samorządowego naszego województwa

W Centrum Targowym PARK w Toruniu, 4 października br., odbyło się Forum Samorządowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Przedstawiciele osiemnastu partnerstw współrealizujących z samorządem województwa dedykowaną poszczególnym obszarom regionu politykę terytorialną odebrali zaświadczenia o alokacji środków w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza. Starosta radziejowski Jarosław Kołtuniak otrzymał akt przekazania środków dla Stowarzyszenia OPPT Radziejowa w kwocie **9 074 119 €**.

Na koniec Forum nastąpiło uroczyste wręczenie kolejnych aktów powołania Delegatom Europejskiego Korpusu Radnych Gmin i Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego, którego celem jest wsparcie samorządu województwa w działaniach i projektach na forum europejskim. Powiat radziejowski będzie reprezentował radny **Zbigniew Matykiewicz**.

Tekst: Dominika Chmielewska

Foto: nadesłane

Starosta radziejowski Jarosław Kołtuniak otrzymał akt przekazania środków dla Stowarzyszenia OPPT Radziejowa

Kujawsko-pomorska gęsiina na św. Marcina

Z okazji Dnia Św. Marcina starosta radziejowski Jarosław Kołtuniak wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego przygotowali dla mieszkańców powiatu konkurs.

Aby wziąć udział w konkursie wystarczyło wykonać zdjęcie o tematyce „Znane i nieznanie miejsca pamięci narodowej w Powiecie Radziejowskim”. Spośród wszystkich zgłoszeń komisja konkursowa wybrała 10 najciekawszych prac, które nagrodzono gęsią tuszką. Fundatorem gęsiich tuszek był marszałek województwa Piotr Całbecki. Świeże gęsie tuszki laureaci odbiorą 28 października w Radziejowie.

Dziękujemy za udział w konkursie ☺

Tekst: Dominika Chmielewska

Dzień Edukacji Narodowej – kilka słów przypomnienia

Za nami Dzień Edukacji Narodowej – święto nauczycieli, wychowawców, pedagogów. Obchodzony w Polsce od 1982 roku, jest okazją do podziękowania za trudną i odpowiedzialną pracę oraz wysiłek wkładany w kształcenie i wychowanie młodych pokoleń.

Przy tej okazji warto przypomnieć genezę tego święta. Aby jak najlepiej zrozumieć historię Dnia Edukacji Narodowej, musimy się cofnąć aż do XVIII wieku. 14 października 1773 roku – na wniosek króla Stanisława Augusta Poniatowskiego – została utworzona Komisja Edukacji Narodowej. Było to pierwsze w Polsce i Europie ministerstwo edukacji powszechnej, które dawało możliwość kształcenia się osób z różnych warstw społecznych. Dla chłopów i mieszczan utworzono szkoły parafialne, a szlachta uczęszczała do szkół powiatowych. Powstały pierwsze uniwersytety oraz Towarzystwo Ksiąg Elementarnych, które przygotowywało podręczniki dla uczniów.

Historia obchodów Dnia Edukacji Narodowej w Polsce ma swoje początki w 1957 roku. Wtedy odbyła się Światowa Konferencja Nauczycielska w Warszawie, której organizatorem był Związek Nauczycielstwa Polskiego. Tam pojawił się pomysł, by ustanowić święto nauczycieli, a pierwszą datą był 20 listopada. W 1972 roku, Karta Praw i Obowiązków Nauczyciela, ustanowiła Dzień Nauczyciela i zmieniła datę obchodów święta na 14 października.

Dzień Edukacji Narodowej to natomiast nazwa, która pojawiła się jeszcze 10 lat później. W 1982 roku nazwę święta z Dnia Nauczyciela zmieniono na Dzień Edukacji Narodowej, jako **uznanie dla wszystkich pracowników oświaty – nauczycieli, dyrektorów, a także pracowników administracyjnych.**

Włodarze powiatu radziejowskiego uhonorowali Alinę Krupińską wyróżnieniem za 60-lecie pracy w oświacie

W szkołach powiatu radziejowskiego tegoroczne obchody Dnia Edukacji Narodowej przypadły 13 października. W szkołach odbyły się liczne akademie i uroczyste apele. Podczas powiatowych uroczystości tego święta, starosta Jarosław Kołtuniak wręczył nagrody wyróżniającym się pedagogom **za szczególne osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej.**

Tekst: Dominika Chmielewska
Foto: Małgorzata Santysiak

Studenci-seniorzy wrócili na zajęcia

Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku Oddział w Radziejowie zainaugurował kolejny, już czternasty, rok akademicki. Wykład inauguracyjny pt. „Dwory i pałace Kujaw” wygłosił prof. akademicki Stanisław Kunikowski.

Uroczystość odbyła się 18 października br. w gościnnych murach radziejowskiej biblioteki. Po uroczystym odśpiewaniu „Gaudeamus Igitur” – studenckiej pieśni hymnicznej – Jan Jaworski, przewodniczący Rady Słuchaczy radziejowskiego oddziału UTW, powitał przybyłych na uroczystość studentów-seniorów oraz zaproszonych gości w osobach: prof. dr. hab. Stanisława Kunikowskiego, prezesa Włocławskiego Towarzystwa Historycznego wraz z małżonką, Małgorzatę Chłodzińską, sekretarza starostwa radziejowskiego i Jerzego Nowackiego, prezesa zarządu Kujawsko-Dobrzyńskiego UTW we Włocławku. Podczas uroczystości życzenia słuchaczom składali zaproszeni goście, podkreślając, że życie na emeryturze może być wspaniałe i pełne niespodzianek, a przynależność do UTW otwiera przed słuchaczami nowe horyzonty myślowe – wszak na naukę nigdy nie jest za późno.

Spotkanie inauguracyjne oddziału radziejowskiego K-DUTW

Po wysłuchaniu wykładu inauguracyjnego słuchacze otrzymali pierwsze w nowym roku akademickim wpisy do indeksów.

Rok akademicki 2024/2025 rozpoczęło 75 seniorów. Oddział radziejowski Kujawsko-Dobrzyńskiego UTW powstał w 2010 roku i od początku jest związany z Kujawską Szkołą Wyższą we Włocławku. Słuchacze uczestniczą w wykładach społeczno-naukowych, prowadzonych przez fachowców z różnych dziedzin nauki. Mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje, korzystać z wycieczek, wyjazdów rehabilitacyjnych lub włączać się w imprezy kulturalne i rozrywkowe. Przewodniczący J. Jaworski zapoznał słuchaczy z propozycjami planu wykładów i zajęć na I semestr roku 2024/2025. Plan opracowują członkowie Rady Słuchaczy, uwzględniając sugestie i propozycje wszystkich słuchaczy.

Pierwsze spotkanie przebiegło w bardzo miłej atmosferze przy aromatycznej kawie i pysznych pączkach.

Tekst: Wanda Wiatrowska
Foto: Bożena Zasada, Karol Szmagałski

Pierwsze wpisy w indeksie w nowym roku akademickim

Piękno natury utrwalone na fotografii

XI Konkurs Fotografii Amatorskiej pt. „Najciekawsze Zakątki Naszej Małej Ojczyzny” rozstrzygnięto 12 października. Organizatorem konkursu był Środowiskowy Dom Samopomocy w Radziejowie, a skierowany był do: uczestników oraz terapeutów Środowiskowych Domów Samopomocy, Domów Pomocy Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowych oraz stowarzyszeń.

Celem konkursu było promowanie walorów przyrodniczych, rozbudzenie wśród uczestników zainteresowania przyrodą własnego regionu, rozwijania wrażliwości artystycznej, prezentacja twórczości artystycznej uczestników konkursu w dziedzinie fotografii oraz zwrócenie uwagi na piękno otaczającej nas natury.

W konkursie wzięło udział 15 placówek: Toruńskie Stowarzyszenie „Współpraca”, Środowiskowy Dom Samopomocy w Kowalu, Środowiskowy Dom Samopomocy w Strzelnie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Inowrocławiu, Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowej Wsi Wielkiej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Kruszwicy, Dom Pomocy Społecznej w Siemionkach, Środowiskowy Dom Samopomocy w Radziejowie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Żalinowie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Czarnem, Środowiskowy Dom Samopomocy w Gniewkowie, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowej Wsi, Środowiskowy Dom Samopomocy w Aleksandrowie Kujawskim, Środowiskowy Dom Samopomocy w Janikowie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorze.

Członkowie jury w składzie: starosta powiatu radziejowskiego Jarosław Kołtuniak, skarbnik powiatu Urszula Miętkiewicz, kierownik

SDS w Radziejowie Aneta Sadowska, fotograf Dominika Chmielewska, oceniając zgodność tematu fotografii z tematyką konkursu, oryginalne podejście do podjętej tematyki, a także walory estetyczne i artystyczne zdjęcia, wybrali laureatów konkursu.

Kategoria uczestnicy: I miejsce **Klaudia Rutkowska** – Środowiskowy Dom Samopomocy w Radziejowie, II miejsce **Jarosław Kmieć** – Środowiskowy Dom Samopomocy w Kruszwicy, III miejsce **Ireneusz Gąsiorek** – Środowiskowy Dom Samopomocy w Żalinowie. Wyróżnienia: **Marcin Danielak** – Środowiskowy Dom Samopomocy w Radziejowie, Łukasz Hertel – Środowiskowy Dom Samopomocy w Kruszwicy.

Kategoria terapeuci: I miejsce **Anita Nowak** – Środowiskowy Dom Samopomocy w Strzelnie, **Anna Zielińska** – Środowiskowy Dom Samopomocy w Kruszwicy, **Kinga Drajek** – Środowiskowy Dom Samopomocy w Radziejowie, II miejsca **Krzysztof Wiliński** – Środowiskowy Dom Samopomocy w Czarnem, **Anna Kmieć** – Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowej Wsi, III miejsce **Anna Maria Kycia** – Toruńskie Stowarzyszenie „Współpraca” w Toruniu.

Nagrody Starosty Powiatu Radziejowskiego Jarosława Kołtuniaka otrzymali: **kategoria uczestnicy** – **Joanna Wasilewska**, Środowiskowy Dom Samopomocy w Kowalu, **kategoria terapeuci** – **Natalia Lewandowska**, Środowiskowy Dom Samopomocy w Żalinowie.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w konkursie, a zwycięzcom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Tekst: Edyta Olkiewicz

Umiłowanie folkloru łączy pokolenia

30 września br. w sobotnie popołudnie w Gminnym Ośrodku Kultury w Osiecinach odbyło się spotkanie pod hasłem „Obcowanie z folklorem kujawskim”. Była to realizacja projektu finansowanego ze środków Starostwa Powiatowego w Radziejowie.

W spotkaniu uczestniczyli: członkowie Stowarzyszenia Partnerskiego „Kujawy”, przedstawiciele Klubu Seniora z Osiecin, nauczycielki wraz z grupą przedszkolaków i rodziców z przedszkola „Mali Odkrywcy” w Osiecinach, przedstawiciele zespołu folklorystycznego i KGW „Kujawioki”. Swoją obecnością spotkanie zaszczyli: wicewójt gminy Osiecin – Marek Roszak, członek Zarządu Starostwa Powiatowego w Radziejowie – Jan Nocoń, dyrektor GOK-u w Osiecinach – Piotr Zieliński, dyrektor Przedszkola „Mali Odkrywcy” – Magdalena Ilecka, artystka ludowa z Osiecin – Aniela Leszczyńska oraz florystyka – Anna Famulska.

W trakcie spotkania mieliśmy niebywałą przyjemność obejrzeć i podziwiać wystawę prac plastycznych, obrazów wykonanych przez artystki ludowe z naszego regionu: Annę Kozłową, Renatę Kostecką, Krystynę Witkowską i Ewę Chrzyszcz-Raniszewską. Wszyscy obecni z zaangażowaniem uczestniczyli w warsztatach artystycznych „Motywy i kwiaty kujawskie”. Jedni malowali na drewnianych pastrach i styropianowych kulkach, inni wykony-

wali kolorowe kwiaty z krepiny. Spotkanie uświetnił występ przedszkolaków w strojach kujawskich. Dzieci zaprezentowały wiersze i piosenki o Kujawach. Miłym akcentem była biesiada kujawska: słodki poczęstunek przy kawie i herbacie, wspólne śpiewy i tańce kujawskie przy muzyce biesiadnej w wykonaniu akordeonisty - Krzysztofa Ulczyckiego oraz skrzypaczki Zuzanny Puto.

My, członkowie Stowarzyszenia Partnerskiego „Kujawy”, widzimy potrzebę kształtowania wśród dzieci, młodzieży i dorosłych tożsamości narodowej, rozbudzania zamiłowania do tradycji i zwyczajów regionalnych, zainteresowania tematyką folkloru w szczególności tego lokalnego, kujawskiego. Jest to zgodne z celami statutowymi naszego Stowarzyszenia.

Realizacja tego projektu była doskonałą okazją do spotkania z lokalnymi twórcami ludowymi naszego regionu Kujaw; artyści kulturywują tradycje przekazywane z pokolenia na pokolenie (dziadkowie – rodzice – wnuki). Była to jednocześnie sposobność do integracji międzypokoleniowej społeczności lokalnej. Pragniemy serdecznie podziękować za wszelką pomoc i wsparcie osobom, które aktywnie włączyły się w realizację naszego projektu. Podziękowania ślemy dla: Magdaleny Ileckiej, Doroty Wódeckiej, Anny Kowalewskiej, Pauliny Królikowskiej, Anny Jezierskiej, Sławomiry Becińskiej-Piernik, Piotra Zielińskiego, Edyty Ochocińskiej, Andrzeja Domańskiego oraz w/w artystek ludowych naszego regionu.

Tekst/Foto: Aleksandra Siarkowska

Mali kujawiacy w programie artystycznym

Młodzież z Przemystki z wizytą w niemieckim Minden

Początek roku szkolnego 2023/2024 zaczął się dla niektórych uczniów ZSRCKU w Przemystce intensywnie i bardzo ciekawie. Bowiemy w dniach 11–17 września 2023 r. 17 młodych ludzi z klas 3 TE, 3TS, 4TE, 5TE i 4LO uczestniczyło w spotkaniu młodzieży w niemieckim Minden. Podczas trwającej 5 dni wymiany młodzież pracowała w grupach nad projektami z pogranicza historii, literatury i kultury. Tematyka projektu odwoływała się do zainteresowań współczesnej młodzieży fantastyką na przykładzie „Wiedźmina” Andrzeja Sapkowskiego i do trudnej polsko-niemieckiej historii czasów II wojny światowej. Młodzież zapoznała się z pojęciem i historią „pracy przymusowej” w regionie Minden-Lübbecke podczas wizyty w kopalni Besucher-Bergwerk w Kleinenbremen, w której w czasie II wojny światowej około 700 Polaków pracowało niewolniczo w nieludzkich warunkach oraz w miejscu pamięci KZ-Gedenk-und Dokumentationsstätte w Porta Westfalica, u stóp wzgórza, na którym wzniesiono pomnik cesarza

Młodzież z Przemystki z wizytą w niemieckim Minden

Partnerstwo Polonijno-Niemieckie
Pracowni Polonijno-Niemieckie

ZESPÓŁ SZKÓŁ
ROLNICZE CENTRUM
KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO
W PRZEMYSŁE

Wilhelma I, które to w latach 1944-1945 pełniło funkcję obozu, jednego z trzech podobozów wchodzących w skład kompleksu obozów Neuengamme nieopodal Hamburga, gdzie do pracy przymusowej zsyłani byli m.in. Rosjanie, Polacy, Francuzi, Żydzi, Romowie. Obiekt, na terenie którego mieścił się w czasie II wojny światowej wspomniany obóz koncentracyjny Neuengamme młodzież miała szansę również odwiedzić podczas 2-dniowej wycieczki do Hamburga.

Uczniowie ZSRCKU w Przemystce integrowali się z młodzieżą z Weser-Kolleg w Minden nie tylko zwiedzając ciekawe zabytki Hamburga – miasta portowego należącego do miast hanzeatyckich o powierzchni 755 km² i jednocześnie kraju związkowego, lecz także urozmaicając sobie czas wolny wspólną grą w piłkę czy spacerami po Minden.

Pomimo tego, że program spotkania był bardzo napięty, a uczniowie po tygodniu zmagani wyglądali na zmęczonych, to wszyscy są bardzo zadowoleni z wizyty w Minden. Każda taka wymiana młodzieży to najlepsze doświadczenie kulturowo-językowe, które na zawsze pozostanie w pamięci, a znajomości zawarte przy takiej okazji mogą przerodzić się w długoletnią przyjaźń. Podczas wymiany naszej młodzieży towarzyszyli nauczyciele ze szkoły: historyk p. Mariusz Bentkowski oraz germanistka, inicjatorka II edycji polsko-niemieckiego spotkania młodzieży, odpowiedzialna za organizację przedsięwzięcia p. Magdalena Korzeniewska-Duszek.

Warto również podkreślić, że spotkanie młodzieży zostało częściowo dofinansowane ze środków, które nasza szkoła otrzymała na realizację wymiany z programu Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży.

Wszyscy jesteśmy zgodni co do tego, że warto angażować się w ciekawe przedsięwzięcia, z których korzystają przede wszystkim nasi uczniowie, dlatego mamy nadzieję, że II edycja polsko-niemieckiego spotkania młodzieży nie była ostatnią.

Tekst/Foto: M. Korzeniewska-Duszek

Pobyt we Francji zacieśnił nasze przyjaźnie

W czasie tegorocznego wakacji, w sierpniu br., 37-osobowa grupa mieszkańców powiatu radziejowskiego uczestniczyła w wyjeździe do Francji. W międzynarodowej wymianie wzięli udział członkowie Stowarzyszenia Partnerskiego „Kujawy” wraz z rodzinami. Tegoroczny nasz pobyt we Francji trwał 9 dni. Mieszkając w domach zaprzyjaźnionych rodzin i uczestnicząc we wspólnych wyjazdach i spotkaniach, mieliśmy możliwość poznać życie i codzienność rodzin francuskich, ich zwyczaje i kulturę.

Pobyt w parku rozrywki Puy du Fou – spektakl Wikingowie

W drodze do Francji zwiedziliśmy stolicę Szwajcarii – Genewę. Wspólnie z przewodnikiem odbyliśmy spacer po mieście, zwiedziliśmy Stare Miasto, najsłynniejszy genewski zegar Harloge Fleuri (zegar kwiatowy), Plac du Bourg de Four oraz symbol miasta – fontannę Jet d'Eau na Jeziorze Genewskim. W dalszej kolejności był przejazd i pobyt w rodzinach francuskich w miejscowości Couhe i Chaunay. Były to dni spędzone wspólnie z rodzinami, spotkania integracyjne i wycieczki (wizyta w parku rozrywki Puy du Fou, w parku Futuroscope, plażowanie na wyspie Oleron nad Oceanem Atlantyckim).

Miłym akcentem pobytu był bal integracyjny polsko-francuski w Salle des Fetes w Ceaux – regionalny poczęstunek z potrawami francuskimi, wspólne śpiewy i tańce.

W drodze powrotnej wyruszyliśmy do stolicy Francji. Podczas 2-dniowego pobytu w Paryżu zobaczyliśmy najciekawsze atrakcje i zabytki miasta; dużą ciekawość wzbudził rejs po Sekwanie. Chętne osoby wjechały na Wieżę Eiffela, gdzie z wysokości 324 metrów podziwiały panoramę francuskiej stolicy. Ostatni dzień wyjazdu część grupy spędziła w Disneylandzie, natomiast pozostali podziwiali ogrody i komnaty Pałacu Królewskiego – Wersalu. Nie czuliśmy zmęczenia, bowiem piękne widoki zrekompensowały nam duży wysiłek.

Pobyt we Francji to lekcja tolerancji, okazja do obcowania z inną kulturą, akceptacji innych zwyczajów, to również najlepszy sposób poznania historii i kultury tego kraju. Wspólny

Paryż rejs po Sekwanie, widok na wieżę Eiffela

czas w rodzinach francuskich dał nam możliwość do pogłębienia znajomości języków: francuskiego i angielskiego, doskonalenia umiejętności językowych oraz pozbywania się barier w komunikacji. Dziękujemy naszym francuskim przyjaciołom za bardzo dobre przygotowanie naszego pobytu, za gościnność i okazane ciepło. Serdecznie zapraszamy przyjaciół z Francji do Polski.

Tekst/Foto: Aleksandra Siarkowska

W świecie koronek

Towarzystwo Miłośników Kujaw w Radziejowie od 2017 roku, co dwa lata, organizuje – przy wsparciu Starostwa Powiatowego – Konkurs Sztuki Nieprofesjonalnej. Dzięki czterem edycjom udało nam się poszerzyć bazę twórców z naszego powiatu, zachęcić rękodzielników do pokazania swoich prac szerszej publiczności.

Skromny wycinek twórczości Mirosławy Skiczak

„Życie zapisane w koronkach” to tytuł wystawy czasowej, którą otworzyliśmy w Izbie Regionalnej 7 października. Prezentujemy na niej skromny wycinek twórczości **Mirosławy Skiczak**, koronczarki z Osiecin, która trzykrotnie z sukcesem brała udział w naszym konkursie. Pani Mirosława szydełkuje od 56 lat. Sztukę robienia koronek (także haftu) przejęła od mamy. Jej szydełkowe prace są delikatne, wykonane z dbałością o szczegóły. Wśród jej prac znajdziemy różnorodne serwetki, bieżniki, obrusy wykonane filetem czy składane z elementów, firany, nawiązujące do dawnej tradycji koronkowe wstawki do pościeli, kołnierzyki, chusty, szale, swetry robione bez szwów raglanem, świąteczne ozdoby. Prace pani Mirosławy są ozdo-

bą niejednego stołu, komody, okna, ogrzewają czyjeś ramiona, otulają szyję.

Zapraszamy do Izby, żeby na własne oczy zobaczyć świat koronek wypracowany przez złotoreką koronczarkę z Osiecin, Mirosławę Skiczak. Dziękujemy za inspirację i pomoc w organizacji wystawy Grażynie Kopczyńskiej oraz Stowarzyszeniu Rozwoju Powiatu Radziejowskiego, które współorganizowało wystawę. Patronat medialny nad wydarzeniem objęło „Powiatowe ABC”.

Cieszy fakt, że w każdym z konkursów uczestniczy ktoś nowy. Mamy nadzieję, że za dwa lata, w kolejnej edycji, znów poznamy prace kogoś jeszcze nam nieznanego.

Tekst: Ewa Smykowska
Foto: ze zbiorów Izby

Kącik mola książkowego

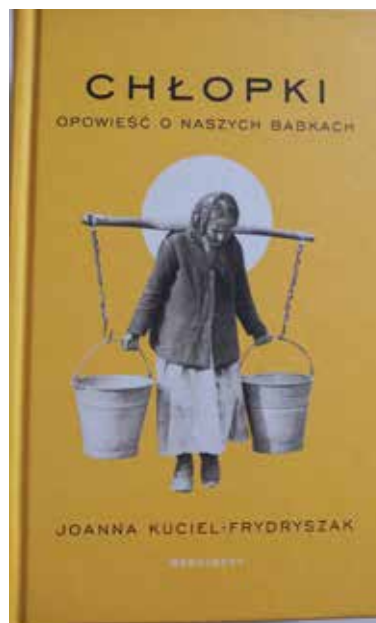
Nowe propozycje radziejowskiej biblioteki na jesienne wieczory.

Anna Fryczkowska „Saga o ludziach ziemi”. Około 1816 r. przez Kujawy przeszła epidemia przywleczona przez rosyjskie wojska. Do jednej z wymarłych wsi dziedzic sprowadza nowe ręce do pracy. Osiedlają się tam Antek i Hanka, młode chłopskie małżeństwo. Liczą na lepszy los: większy kawałek pola, mniejszą pańszczyznę. Saga o ludziach ziemi to opowieść o czarownicach i śmiertelnych świerkach, o gradach niszczących urodzaj, o chłopskich świętach i radościach, o wierze w Boga i wierze w boginki, o buntach kobiet i mężczyzn, o wolności, na której bohaterom bardzo zależy, a o którą mogą walczyć bardziej sprytem niż siłą.

Joanna Kuciel-Frydryszak „Chłopki. Opowieść o naszych babkach”. Autorka „Służących do wszystkiego” wraca do tematu wiejskich kobiet, ale tym razem to opowieść z drugiej strony drzwi chłopskiej chaty. Podczas,

gdy Maryśki i Kaśki wyruszają do miast, by usługiwać w pańskich domach, na wsiach zostają ich siostry i matki: harujące od świtu do nocy gospodynie, folwarczne wyrobnice, mamki, dziewczki pracujące w bogatszych gospodarstwach. Marzące o własnym łóżku, butach,

szkole i o zostaniu panią. Modlące się o posag, byle „nie wyjść za dziada” i nie zostać wydane za morgi. Dzielące na czworo zapałki, by wyżywić rodzinę. Często analfabetki, bo „babom szkoły nie potrzeba”. Nasze babki i prababki. Joanna Kuciel-Frydryszak daje wiejskim kobietom głos, by opowiedziały o swoim życiu: codziennym znoju, lękach i marzeniach. Ta mocna, głęboko dotykająca lektura pokazuje siłę kobiet, ich bezgraniczne oddanie rodzinie, ale też pragnienie zmiany i nierówną walkę o siebie w patriarchalnym społeczeństwie.

Lubimyczytać.pl
Tekst/Foto: Dorota Świdarska

Rzeczpospolita
Polska

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Poranek poetycki

27 września odbyło się zakończenie projektu realizowanego przez Lokalną Grupę Działania „Razem dla Powiatu Radziejowskiego”, Aktywni i zintegrowani w Powiecie Radziejowskim. W ramach realizacji projektu powstało 7 Centrów Aktywności Lokalnej, po jednym w każdej z gmin obszaru działania LGD. W centrum Aktywności Lokalnej przy klubie Seniora w Stróżewie odbywały się warsztaty kulinarne, artystyczne pisarskie, plastyczne, utworzona została księżkodzielnia, przeprowadzono szkolenie z zakresu pierwszej pomocy dla uczestników projektu.

Z tej okazji w Dworcu Kujawskim w Bytoniu odbył się autorski poranek poetycki połączony z wystawą prac malarskich Aleksandry Sas Wisłockiej, zilustrowany muzyką w wykonaniu Kamili i Marcela Maniewskich, nauczycieli Szkoły Muzycznej I stopnia w Radziejowie. Na spotkanie przybyły władze gminne Bytonia i Piotrkowa Kujawskiego, seniorzy z Klubu Seniora ze Stróżewa, uczestnicy projektu, jak również miłośnicy poezji i malarstwa. W prezentacji wierszy udział wzięła – autorka – Aleksandra Sas Wisłocka oraz Wanda Wiatrowska. Przybyli goście wysłuchali piosenek i przyśpiewek weselnych w wykonaniu członków KGW przy Klubie Seniora w Stróżewie.

(od lewej) Aleksandra Sas Wisłocka, Wanda Wiatrowska, Kamila i Marcel Maniewscy

Na spotkanie przybyła również poseł Joanna Borowiak. Uroczystość zakończyła się wspólnym posiłkiem. Dziękujemy za spotkanie wszystkim uczestnikom.

Tekst/Foto: Renata Szymborska

W klimacie nadniemeńskiej przyrody

9 września o godz. 10.00 w gospodarstwie agroturystycznym „Pod bocianim gniazdem” odbyło się Narodowe czytanie, które mu towarzyszyli bohaterowie powieści Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”.

Powieść ta wpisuje się w obchodzoną w tym roku 160. rocznicę wielkiego zrywu patriotycznego – Powstania Styczniowego. W wydaniu wzięli udział: wójt gminy – Artur Ruciński, Małgorzata Staszak, Elżbieta Zielińska, Anna Czapplewska, Emilia Woźniak, Kinga Woźniak, Katarzyna Krasucka, Natalia Wielgosz, Marzanna Kręplewska i Renata Szymborska. Przenieśliśmy się wraz z Justyną Orzelską i Janem Bohytyrowiczem – bohaterami powieści – na wody Niemna i na mogiłę powstańców styczniowych, na szerokie przestrzenie dawnych kresów.

Uczestnicy Narodowego Czytania

Dziękujemy Małgorzacie Staszak za pomoc w wyborze fragmentów tekstów, Natalii Wielgosz za miłe przyjęcie w swoim gospodarstwie oraz wszystkim uczestnikom spotkania.

Tekst: Renata Szymborska
Foto: nadesłane

Tradycja ludowa – wesele kujawskie

Wiejskie Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Bytoniu wraz ze współorganizatorem Narodowym Instytutem Kultury i Dziedzictwa Wsi zorganizowała w dworcu w Stróżewie, 5 października br., inscenizację fragmentu wesela kujawskiego.

Członkowie Koła Gospodyń Wiejskich przy Klubie Seniora w Stróżewie

Scenę tzw. małego obiadu przedstawili członkowie KGW przy Klubie Seniora w Stróżewie. Poszczególne etapy inscenizacji to: marsz weselny, powitanie pary młodej chlebem i solą, zaproszenie gości do stołu, śpiewanie piosenek i przyśpiewek weselnych oraz degustacja potraw ze stołu weselnego. Ludowi artyści pięknie prezentowali się w stroju kujawskim kobiecym i męskim.

Dziękujemy wszystkim, którzy pomogli nam w organizacji wydarzenia: wójtowi gminy Arturowi Rucińskiemu, Narodowemu Instytutowi Kultury i Dziedzictwa Wsi, Michałowi Paliwodzie, Romanowi Mrówczyńskiemu i KGW przy Klubie Seniora w Stróżewie.

Tekst/Foto: Renata Szymborska

W trosce o przyjazne środowisko

Gmina Dobre zainwestowała w odnawialne źródła energii i zrealizowała inwestycję, która przyniesie nie tylko korzyści ekonomiczne, ale jest także przyjazna dla środowiska.

W ramach przedsięwzięcia sfinansowanego ze środków własnych samorządu zamontowano 5 instalacji fotowoltaicznych. Ogniwa fotowoltaiczne zostały zainstalowane na Stacji Uzdatniania Wody w Byczynie, Stacji Uzdatniania Wody w Dobrem, Stacji Uzdatniania Wody w Krzywosądzcy, na budynkach Urzędu Gminy Dobre oraz na obiekcie Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Dobrem.

Panele fotowoltaiczne na stacji uzdatniania wody w Dobrem

Zielona energia na oczyszczalni ścieków w Dobrem

Łączna moc zamontowanych paneli fotowoltaicznych to ponad 200 kWp. Całkowity koszt zielonej inwestycji wynosi blisko **730 000,00 zł.**

Tekst: Joanna Maciejewska
Zdjęcia: Archiwum UG Dobre

Kolejna inwestycja zakończona

Gmina Dobre zrealizowała przedsięwzięcie pn. „Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Dobre”. Inwestycja została przeprowadzona w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Pojazd do opróżniania zbiorników na nieczystości ciekłe

Przedsięwzięcie dofinansowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego objęło przebudowę Stacji Uzdatniania Wody w Byczynie wraz z budową studni, przebudowę Stacji Uzdatniania Wody w Dobrem oraz modernizację kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Dobre. W ramach zadania dokonano również zakupu samochodu asenizacyjnego niezbędnego do opróżniania szamb.

Stacja uzdatniania wody w Byczynie po modernizacji

Całkowita wartość projektu to 4 799 583,00 zł. Na sfinansowanie inwestycji gmina otrzymała środki zewnętrzne w kwocie 3 800 000,00 zł. Pozostała kwota to wkład własny samorządu.

Tekst: Joanna Maciejewska
Zdjęcia: Archiwum UG Dobre

Zapraszamy na zmodernizowane gminne obiekty sportowe

Odbioru inwestycji pn: Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych w miejscowościach Bartłomiejowice, Osiecin, Kościelna Wieś dokonano 21.09.2023 roku. W ramach wykonanych prac wybudowano ogrodzenia, parkingi, ścieżkę rekreacyjną, drogę dojazdową, linie oświetleniową, dwa boiska wielofunkcyjne do gry w piłkę siatkową, koszykową, ręczną i tenisa ziemnego.

Całkowita wartość robót wyniosła **3 204 389,13 zł**, w tym dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład **2 883 950,21 zł**. Wykonawcą inwestycji były: Firma P.H.U. GRUMIX, 42-512 Preczów, DART-IMPEX Dariusz Ulanowski, 87-853 Kruszyn, Carbon – Mateusz Kwitliński, 87-800 Włocławek.

Tekst/foto: UG Osiecin

Nowe boisko do gier zespołowych

„Nad Niemnem” – Narodowe Czytanie 2023

W tym roku obchodzimy dwunastą odsłonę Narodowego Czytania. Tym razem przypominamy najbardziej znaną powieść Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”, która powstawała w latach 1886-1887, a w formie książki ukazała się w 1888. Powieść cieszyła się popularnością i uznaniem kolejnych pokoleń czytelników. Doceniano jej barwne opisy, wyraziste ukazanie bohaterów oraz odwołania historyczne.

22 września w progach naszej placówki gościliśmy: Alinę Krupińską – emerytowaną polonistkę, wieloletnią dyrektorkę Szkoły Podstawowej w Radziejowie, Danutę Wielgosz – emerytowaną bibliotekarkę i dyrektorkę Miejskiej i Powiatowej Biblioteki im. F. Becińskiego w Radziejowie, Annę Kopaczewską – czytelniczkę biblioteki w Radziejowie, miłośniczkę literatury oraz Urszulę Wanińską – emerytowaną nauczycielkę języka polskiego, reżyserkę i pomysłodawczynię takiej formy Narodowego Czytania, jakie odbyło się w bibliotece w Radziejowie (wówczas z udziałem uczniów ze szkoły w Przemysle). Panie odczytały fragmenty powieści, a dodatkowo Urszula Wanińska przybliżyła słuchaczom sylwetkę Elizy Orzeszkowej i informacje na temat powieści. Do Narodowego Czytania dołączyli również nasi uczniowie z klasy siódmej: Jan Jędrzejewski, Wit Hołody i Bartosz Guźlewski; pięknie, z zaangażowaniem odczytali fragmenty prozy. Spotkanie zostało wzbogacone przez odpowiednią dekorację i śpiew (najpierw w wykonaniu Danuty Wielgosz, na zakończenie przez wszystkich zgromadzonych przy akompaniamentcie Tomasza Cybulskiego).

Wspólna lektura „Nad Niemnem” dostarczyła wiele czytelniczej satysfakcji i była doskonałą okazją do spotkania z rodzinami Bohatorów, Korczyńskich i innymi postaciami tak pięknie przedsta-

Spotkanie z klasyką polskiej prozy w ramach akcji Narodowe Czytanie

wionymi na tle nadniemeńskiej przyrody i wspaniałych krajobrazów, w atmosferze rozmów o historii kraju.

Spotkanie poprowadził dyrektor szkoły Andrzej Polaszek. Nad całością Narodowego Czytania czuwali organizatorzy: Anna Jezierska, Irena Zakrzewska, Małgorzata Hejman, Ewa Staniszevska, Zofia Polaszek, Aneta Ratajczyk. Warto podkreślić, że „Nad Niemnem” to jeden z najważniejszych utworów literatury polskiej podejmujący tematykę Powstania Styczniowego, którego 160-lecie obchodzone jest w roku 2023. W związku z tym i nasza szkoła dołączyła do tego ważnego wydarzenia.

Tekst: Aneta Ratajczyk
Zdjęcia: Zofia Polaszek

Spotkanie artystów ludowych

Wzorem lat poprzednich, 16 września br., na deskach Gminnego Ośrodka Kultury w Osiecinach odbyło się VI Wojewódzkie Spotkanie Teatrów Obrzędu Ludowego Gawędziarzy i Śpiewaków Ludowych. Organizatorami wydarzenia byli: Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy oraz Gminny Ośrodek Kultury w Osiecinach. Głównym celem wydarzenia jest pielęgnowanie tradycji ludowych, pielęgnowanie i kultywowanie śpiewu, muzyki instrumentalnej, tańca ludowego oraz gwary ludowej.

Konkurs odbywał się w trzech kategoriach wykonawczych: teatru obrzędu ludowego, gawędziarze ludowi oraz śpiewacy ludowi, a udział w nim wzięły: 3 zespoły – mające w swoim repertuarze widowiska obrazujące ginące tradycje i obrzędy ludowe, 3 solistów i 5 gawędziarzy. W zmaganiach konkursowych wykonawców oceniało jury w składzie: Agnieszka Kostrzewska – kustosz w Muzeum Etnograficznym im. Marii Znamierowskiej – Pufferowej w Toruniu, Wioleta Górńska-Nowik – animator kultury oraz Justyna Słomska – Nowak – doktor etnologii.

Główne nagrody otrzymali: w kategorii teatru obrzędu ludowego – I dla Zespołu Ludowego „Radojewiczanie” z Dąbrowy Biskupiej, II dla Zespołu Folklorystycznego „Kujawy Bachorne Nowe” z Osiecin, III dla Zespołu Pieśni i Tańca „Swojacy” z Baruchowa, wyróżnienia powędrowały do Jagody Skowrońskiej i Hanny Filipskiej z Zespołu Pie-

Kujawy Bachorne Nowe z Osiecin, laureaci w kategorii teatru obrzędu ludowego (foto archiwalne)

śni i Tańca „Swojacy”; w kategorii śpiewak/śpiewaczka ludowa – I dla Danuty Kaczmarek ze Śmiłowic, II dla Grażyny Krygier z Modzerowa, III dla Zbysława Balcerowskiego z Osiecin; w kategorii gawędziarze – I dla Zofii Szmidt z Rodojewic, II dla Jadwigi Maciejewskiej z Baruchowa, III dla Aleksandry Laskowskiej z Inowrocławia.

Tekst/Foto: Aleksandra Siarkowska

W dworku Korczyńskich i zagrodzie Bohatyrowiczów

Kolejna edycja akcji Narodowe Czytanie odbyła się 5 października w piotrkowskim domu kultury. W tym roku czytaliśmy fragmenty wybitnej powieści Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”.

Dyrektor BiOK Przemysław Wawrzyniak powitał przybyłych gości i przybliżył ideę Narodowego Czytania. Pokaz multimedialny wraz z przedstawieniem fragmentów powieści z podziałem na role przygotowali uczniowie klas V b i V c Publicznej Szkoły Podstawowej w Piotrkowie Kujawskim pod opieką Anety Bartczak, nauczyciela języka polskiego. Pięknym dopełnieniem atmosfery widowiska były stroje z tamtej epoki, w których wystąpiła młodzież. Lekturę czytała również Wanda Wiatrowska i pracownicy Biblioteki i Ośrodka Kultury.

Składamy serdecznie podziękowania naszym gościom: Wandzie Wiatrowskiej, która od lat nas wspiera i towarzyszy w ważnych wydarzeniach, dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Piotrkowie Kujawskim Sylwii Wilińskiej za współpracę i zaangażowanie młodzieży, Anecie Bartczak za wkład pracy i pomysł, uczniom klas z opiekunami za udział w spotkaniu, naszej dawnej dyrektor Joan-

Uczestnicy tegorocznego Narodowego Czytania

nie Lewandowskiej-Kołodziejskiej, czytelnikom, rodzicom i pensjonariuszom Domu Pomocy „Pod Topolami” z Piotrkowa Kujawskiego.

Tekst: Monika Kardacz

Foto: Anna Kaleta-Chmielewska

Wycieczka KGW do Nieborowa i Żelazowej Woli

25 września w sali BiOK odbyła się kolejna *Fotorelacja podróżnicza*. Tym razem była to wycieczka Kół Gospodyń Wiejskich do Nieborowa i Żelazowej Woli. Prezentacja prowadzona była przez dr. Radosława Kożuszka.

Uczestnicy wycieczki przed pałacem Radziwiłłów w Nieborowie

Uczestnicy spotkania obejrzeli fotorelację ze wspólnego wyjazdu członkiń i członków Kół Gospodyń Wiejskich Piotrków Kujawski oraz klubu seniora „Złota Jesień”. Przypomnieliśmy sobie piękne i ciekawe miejsca, które odwiedziliśmy w czasie wyjazdu – zespół pałacowo – parkowy w Nieborowie, siedzibie rodziny Radziwiłłów, Muzeum Majoliki (manufaktura wytwarzająca ręcznie malowane kafle), zespół klasztorny w miejscowości Teresin – Paprotnia czy dworek Chopina w Żelazowej Woli.

Miejscowość Teresin-Paprotnia bardziej jest znana pod nazwą Niepokalanów. Na miejscu uczestnicy wycieczki mogli wziąć udział w oryginalnym pokazie teatralnym pt. „Misterium Męki Pańskiej”. Później udali się do kościoła oraz zwiedzili muzeum poświęcone misjom franciszkańskim. W jednej z sal muzealnych znajduje się wizualizacja dawnego pokoju klasztornej ojca Maksymiliana Kolbe. Obejrzeli także jedyny zachowany drewniany budynek czyli dawną kaplicę.

Dziękujemy za ciekawą prezentację. Wszystkim przybyłym gościom dziękujemy za udział w spotkaniu i jednocześnie zapraszamy na następne.

Tekst: Monika Kardacz

Fot: Radosław Kożuszek

Jesienny Rajd Rowerowy

Biblioteka i Ośrodek Kultury w Piotrkowie Kujawskim zaprosili miłośników rowerowych wędrówek na Jesienny Rajd Rowerowy. 23 września, w pierwszym dniu kalendarzowej jesieni, po wysłuchaniu pogadanki na temat bezpiecznego poruszania się po drogach, którą przygotowali policjanci z piotrkowskiego posterunku, cykliści wyruszyli w trasę.

Pierwszym przystankiem, zarazem miejscem na przerwę śniadaniową, była miejscowość Bycz, a dokładniej remiza OSP. Dzięki uprzejmości strażaków oraz Jerzego Iglewskiego rowerzyści mogli zjeść posiłek w strażnicy. Organizatorzy przygotowali dla wszystkich kanapki, batony energetyczne oraz kawę i herbatę. Następnie uczestnicy pojechali trasą przez Władysławowo, gdzie zrobili sobie wspólne zdjęcie przy znaku z nazwą tej miejscowości. Kolejnym punktem rajdu była miejscowość Zaryń. Tam rowerzyści mieli kilka chwil przerwy przy dworcu PKP, który został wybudowany w latach 30-tych XX wieku (taki sam znajduje się również w Piotrkowie Kujawskim czy Babiaku).

Kolejnym miejscem na mapie, które odwiedzili cykliści to miejscowość Synogać. Dojeżdżając tam przez m.in. Ośno Podleśne, Belny czy Spólnik (obok zabytkowego dworku z drugiej połowy XIX w.) uczestnicy dotarli do głównego skrzyżowania, gdzie zrobili chwilę przerwy. Następnie grupa rowerowa udała się w kierunku miejscowości Chle-

Chwila na wspólne zdjęcie na trasie rajdu rowerowego

bowo. Po bezpiecznym przejeździe przez drogę wojewódzką rowerzyści udali się na ścieżkę rowerową, która wiodła w kierunku Sadlna. Przedostatnim punktem na trasie cyklistów była miejscowość Nowa Wieś. Po pokonaniu prawie 50 km rajd rowerowy zakończył się przy Ośrodku Kultury w Piotrkowie Kujawskim. Organizatorzy przygotowali dla wszystkich kiełbasę z grilla oraz ciepłe napoje.

Tekst: Przemysław Wawrzyniak

Foto: Arkadiusz Szczurowski

„Oto bochen chleba – w nim spracowana ręka rolnika, ze szczodłą ręką Boga się styka..”

10 września 2023 roku odbyły się dożynki gminno-parafialne w Czołówku, a gospodarzami były dwa sołectwa Czołówek i Kolonia Wąsewo. Święto Plonów jest okazją do podziękowania za tegoroczne zbiory i ciężką pracę rolnika.

Uroczystość rozpoczęła się przejściem korowodu na plac dożynkowy. Tworzyły go poczty sztandarowe, władze gminy, wieniec dożynkowy niesiony przez gospodarzy dożynek, przedstawiciele poszczególnych sołectw z chlebem upieczonym z tegorocznych zbiorów, zaproszeni goście i mieszkańcy. Eucharystii koncelebrowanej przewodniczył ks. Ireneusz Mrowicki, proboszcz parafii pw. WNMP w Radziejowie. W liturgię słowa i oprawę nabożeństwa włączyli się mieszkańcy Czołówka i Kolonii Wąsewo: rolnicy, dzieci i młodzież. Starostami tegorocznych dożynek byli: z Czołówka – Dorota Modrzejewska i Marek Wiśniewski, z Kolonii Wąsewo – Barbara Zatarska i Bartosz Lewandowski.

Oficjalnego otwarcia dokonał Marek Szuszman, wójt gminy Radziejów, który przywitał wszystkich przybyłych gości. Swoją obecnością zaszczytili nas: Józef Łyczak – senator RP, Aneta Jędrzejewska,

Uroczyste poświęcenie plodów rolnych

Korowód dożynkowy z tradycyjnym wieniec uplecionym z tegorocznych zbóż

członek zarządu województwa kujawsko-pomorskiego, delegacje żniwne, czcigodni księża, radni gminy, panie z Kół Gospodyń Wiejskich, przedstawiciele OSP, dyrektorzy szkół oraz gminnych instytucji. Najważniejszym elementem dożynek było uroczyste przekazanie chleba gospodarzowi gminy i proboszczowi parafii. Zgodnie z tradycją otrzymanym chlebem podzielono się z przybyłymi gośćmi. Słowo o chlebie przygotowała młodzież ze Szkoły Podstawowej im. Władysława Łokietka w Płowcach, a obrzęd dożynkowy przedstawił zespół Kujawy Bachorne Nowe z Osiecin. Po przemówieniach gospodarza gminy i zaproszonych gości, scenę opanowały dzieci z Przedszkola Gminnego w Skibinie. Gwiazdami popołudnia byli Mr Góral, Marlena i Andrzej Kosiński, Agata Sobocińska, a do tańca grał zespół „Krater”. O godz. 20.00 wystąpiła Eleni z zespołem. Kultura i piękny śpiew artystki przyciągnął rzesze wielbicieli. Podczas dożynek można było skosztować smacznej grochówki, a KGW z Kolonii Wąsewo, pod czujnym okiem Kingi Liczkowskiej, oferowało przepyszne potrawy tradycyjnej kuchni kujawskiej. Słoneczna pogoda oraz liczne atrakcje, sprzyjały dobrej zabawie.

W imieniu organizatorów dziękuję wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do przygotowania tegorocznych dożynek.

Tekst: Arleta Matuszewska
Foto: Mirosław Kowalski

Ciekawa oferta edukacyjna w ośrodku kultury

W Gminnym Ośrodku Kulturalno-Bibliotecznym w Skibinie prowadzone są szkolenia, które cieszą się dużym zainteresowaniem, dają kursantom możliwość nabywania nowych umiejętności i zdobywania cennej wiedzy. Każdy z kursantów otrzymuje zaświadczenie po ukończeniu kursu oraz po zdanych egzaminie certyfikat.

Od 12 września 2023r. odbywa się kolejna seria bezpłatnych szkoleń kulinarnych z firmy Syntea z Lublina. Tematyką szkolenia jest „Przygotowywanie potraw zgodnie z trendami rynkowymi i zasadami zdrowego żywienia”, realizowanych w ramach projektu „Nowe kwalifikacje i dodatkowe uprawnienia motorem rozwoju mieszkańców regionu”, w wymiarze 120 godzin. Zajęcia prowadzi Kamil Kotarski. Pierwsza grupa kursantów zakończyła szkolenie 5 października 2023r. W dniach 13/14 października odbyły się egzaminy teoretyczne i praktyczne. 16 października br. szkolenie rozpoczęła druga grupa kulinarna. Zakończy się 23 listopada, a egzaminy odbędą się 24/25 listopada br.

W ramach tego samego projektu w Gminnym Ośrodku Kulturalno-Bibliotecznym w Skibinie prowadzone było również od 2 października 2023r. do 15 października 2023 r. szkolenie pt. „Prowadzenie obsługi biura” w wymiarze 90 godzin. Szkolenie prowadziła Wioletta Jaworska. Egzamin teoretyczny i praktyczny dla tej grupy kursantów odbył się 15 października 2023 r.

Tekst: Arleta Matuszewska
Foto: Jolanta Raźniewska

Grupa biurowa

Grupa kulinarna

Dzień Kobiety Wiejskiej

23 września 2023 r. na stadionie w Dębiankach miało miejsce Kujawsko-Pomorskie Forum KGW – Dzień Kobiety Wiejskiej. W wydarzeniu uczestniczyło szesnaście kół z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, a organizatorem przedsięwzięcia była Fundacja Wspierania Polskich Wartości reprezentowana przez Bożenę Ziętka- Michalak i Andrzeja Michalaka. Patronat nad imprezą objął Konrad Lewandowski – wójt gminy Topólka. W sobotnim forum uczestniczyli również Anna Gembicka, wiceminister rolnictwa i Grzegorz Piasecki, wicestarosta radziejowski.

Podczas spotkania odbyła się również debata dotycząca zwiększenia aktywności KGW oraz podkreślenia rezultatów, jakie przyniosła dla środowiska wiejskiego. Nie zabrakło spartakiady dla gospodyń oraz warsztatów kulinarnych z gęsiną, które poprowadził Artur Zaskórski – licencjonowany kucharz. Odbyła się też prezentacja

stoisk, uczestniczących w forum kół i konkurs na najlepszą potrawę i stoisko. Wydarzenie uświetnione zostało oprawą muzyczną. Każdy mógł też skosztować grochówki z kotła oraz dań z gęsiną.

Jury, oceniając stoiska przygotowane przez KGW, przyznało następujące wyróżnienia: I miejsca pięciu kołom ex aequo, II miejsca pięciu kołom ex aequo oraz III miejsca ex aequo sześciu kołom. Gratulujemy: KGW w Pływaczewie, KGW Byczyna Kolonia, Centrum Kultury Kujawy w Piotrkowie Kujawskim, KGW Kolonia Wąsewo, Koło Gospodyń CCC-K, KGW Lubraniec Parcele, KGW Krowice, KGW Opatowice, KGW Kozjaty, KGW Wiktorowianki, KGW „Kujawianki” w Wagańcu, KGW „Wiatraczanki” w Orlu, KGW Borek, Głuszynek, Znaniewo, KGW Bodzanowo, KGW „BoroWianki” Biały Bór, gmina Grudziądz, KGW Stary Radziejów.

Tekst/Foto: UG Topólka

KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W RADZIEJOWIE

998 lub 112

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA INFORMUJE

Telefon alarmowy: **998/112**

Od 20.09.2023 r. do 11.10.2023 r. w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie odnotowano łącznie 72 zdarzenia, w tym:

Lp.	Rodzaj zdarzenia	Ilość interwencji
1.	Pożar	10
2.	Miejscowe zagrożenie	61
3.	Alarm fałszywy	1

ZDARZENIA CHARAKTERYSTYCZNE

20.09.2023 r. o godz. 17:18 w miejscowości Pilichowo, gm. Osięciny, miało miejsce zdarzenie drogowe z udziałem dwóch ciągników rolniczych z przyczepami. W zdarzeniu jedna osoba została poszkodowana, którą Lotnicze Pogotowie Ratunkowe zabrano do szpitala.

29.09.2023 r. o godz. 9:22 w miejscowości Osięciny, gm. Osięciny, na DK62 doszło do zdarzenia drogowego z udziałem samochodu dostawczego, osobowego i motorowerzysty. W wyniku zdarzenia jedna osoba poszkodowana zabrana do szpitala.

3.10.2023 r. o godz. 22:09 w miejscowości Bronisław, gm. Dobrze, miało miejsce zdarzenie z udziałem samochodu osobowego. Brak osób poszkodowanych. W samochodzie, ani w pobliżu, nie było kierowcy pojazdu. Policjanci ustalili, że krótko po zdarzeniu nieznanemu mężczyzna był w okolicznych domach z prośbą o pomoc w wyłączeniu auta z rowu, jednak jej nie uzyskał. Policjanci wspólnie ze strażakami dokonali sprawdzenia okolicznych pól, ale nie ujawnili kierującego seatem.

9.10.2023 r. o godz. 12:16, w miejscowości Litychowo, gm. Bytoń, podczas prac polowych (zbiór kukurydzy) doszło do zdarzenia, w którym ciężkich obrażeń kończyny dolnej doznał mężczyzna przebywający na polu. Na miejscu zdarzenia zostały zadysponowane zastępy OSP i PSP, które po przybyciu potwierdziły sytuację, a następnie przy użyciu sprzętu hydraulicznego wykonały rozgięcie rozdrabniacza, przez co udało się uwolnić nogę. Poszkodowany został przetransportowany Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym do szpitala.

Z ŻYCIA KOMENDY

W dniach 21, 22 i 23 września 2023 roku na terenie Wytwórni Pasz „ProBio” odbyły się ćwiczenia obiektowe. Głównym celem ćwiczeń było doskonalenie technik taktyki zwalczania pożarów, ewakuacji osób ze strefy zagrożonej oraz udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy poszkodowanym. Podczas ćwiczeń przeprowadzono szkolenie dotyczące zachowania zasad bezpieczeństwa podczas dojazdu do zdarzeń, a także aspekty przestrzegania przepisów ruchu drogowego, właściwe zabezpieczenie załogi oraz sprzętu w pojazdach.

W ćwiczeniach uczestniczyły trzy zmiany służbowe Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie oraz 9 jednostek OSP włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego tj.: OSP Radziejów, OSP Piotrków Kujawski, OSP Bycz, OSP Topółka, OSP Orle, OSP Bytoń, OSP Osięciny, OSP Dobrze, OSP Krzywosądz.

3 października 2023 roku, na placu w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej Nr 1 w Bydgoszczy, strażakom PSP z regionu przekazano nowe pojazdy – średnie, ratowniczo-gaśnicze, z systemem piany sprężonej oraz ciężkie ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego. Wszystkie są finałem realizacji Pro-

Przekazanie nowego sprzętu pożarniczego jednostkom ratowniczo-gaśniczym

jektu UE pod nazwą „Usprawnienie systemu Ratownictwa na drogach – etap V”, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, na lata 2014–2020. W sumie 5 pojazdów trafiło do strażaków: dwa w Bydgoszczy, dwa w Nakle nad Notecią oraz jeden do Inowrocławia. Jednocześnie, w celu zwiększenia możliwości ochrony zdrowia i życia mieszkańców, strażakom z 14 powiatów przekazano w sumie 27 agregatów prądotwórczych – w tym 2 do KP PSP Radziejów, pochodzących z zasobów Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych. Komendant Wojewódzki PSP nadbryg. Jacek Kaczmarek oraz wojewoda kujawsko-pomorski wręczyli dokumenty sprzętu i kluczyki do aut.

4 października 2023 roku, w siedzibie Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy pracownicy cywilni, oddani pracy na rzecz ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych PSP w regionie, zostali wyróżnieni przez wojewodę kujawsko-pomorskiego. Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie reprezentowały wyróżnione osoby: **Monika Rutkowska** oraz **Błażej Sołtysiak**.

Wyróżniona Monika Rutkowska

5 października 2023 roku funkcjonariusze KP PSP Radziejów, mł. bryg. Mariusz Marciniak oraz st. sekc. Patryk Wojciechowski wzięli udział w szkoleniu dotyczącym Prewencji Społecznej, w której gościli w Grudziądzu, gdzie mieści się jedna z najnowocześniejszych w Polsce ścieżek edukacyjnych „Ognik”.

5 października 2023 roku, funkcjonariusze KP PSP w Radziejowie wzięli udział w Nocnym Turnieju Piłki Nożnej. W zawodach wystartowały cztery drużyny, grające systemem każdy z każdym. Radziejowscy strażacy wygrali dwa spotkania, a jedno przegrali. Reprezentacja KP PSP Radziejów wystąpiła w składzie: Mariusz Marciniak, Patryk Betliński, Patryk Wojciechowski, Bartosz Cybulski, Adam Bachurski, Kamil Baranowski, Kamil Kuczek.

Laureaci drugiego miejsca KP PSP Radziejów

Ostateczna klasyfikacja wyglądała następująco: 1. KPP Radziejów, 2. KP PSP Radziejów, 3. Drużyna Gabrysia, 4. Wesoly Czwartek.

Opracowanie: kpt. Krzysztof Kozłowski, mł. bryg. Mariusz Marciniak, st. sekc. Patryk Wojciechowski, Źródła: KW PSP Toruń, KG PSP Warszawa

„Świeć Przykładem” w przedszkolu w Krzywosądku

Policjanci odwiedzili przedszkolaków, promując i zachęcając do noszenia odblasków. Kontynuują akcję informacyjno-edukacyjną, skierowaną do pieszych pn. „Świeć Przykładem”.

Jej celem jest przypomnienie i uświadamianie o potrzebie korzystania z elementów odblaskowych. Ostatnio spotkali się z przedszkolakami z Krzywosądku. Przypomnieli podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się po drodze publicznej. Mówili, jakie zagrożenia mogą spotkać dzieci w drodze do szkoły oraz podczas powrotu do domu. Policjanci przypomnieli o obowiązku noszenia elementów odblaskowych poza terenem zabudowanym. Szczególnie teraz w okresie jesiennym, gdy zmrok zapada szybko i nieoświetleni piesi, są niewidoczni dla kierowców aut.

Nauka poprawnego noszenia kamizelek odblaskowych

Wandal nie uniknie kary

Policjanci z Piotrkowa Kujawskiego zatrzymali 22-latkę podejrzanego o uszkodzenie nagrobków na cmentarzu. Teraz jego sprawa trafi do sądu, który zdecyduje o karze.

Do uszkodzenia doszło 21 września bieżącego roku na terenie cmentarza w Połajewie. Nieznany wtedy sprawca uszkodził trzy nagrobki. Straty wyniosły kilkaset złotych. Wyjaśniający sprawę munduro-

wi z posterunku w Piotrkowie Kujawskim, zebrali materiał dowodowy, który pozwolił na zatrzymanie 22-letniego mieszkańca gminy, podejrzanego o ten czyn. Nie potrafił wytłumaczyć swego zachowania. Mężczyzna usłyszał zarzut uszkodzenia mienia. Przepięstwo to zagrożone jest karą od trzech miesięcy do pięciu lat pozbawienia wolności. Dodatkowo będzie musiał pokryć koszty naprawy uszkodzonych nagrobków.

Wspólne działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa

Wspólny patrol dzielnicowych i funkcjonariuszy SOK

Piotrkowscy mundurowi działali wspólnie z funkcjonariuszami Straży Ochrony Kolei. Celem była poprawa bezpieczeństwa na obszarach kolejowych.

Policjanci z posterunku w Piotrkowie Kujawskim mają na swoim terenie dworzec oraz infrastrukturę kolejową, która narażona jest na kradzieże i akty wandalizmu. Aby zapobiegać takim czynom oraz poprawić bezpieczeństwo podróżnych, mundurowi działają wspólnie z „sokistami”. Nadzorem objęli też przejazdy kolejowe, sprawdzali zachowanie kierowców i pieszych. Podczas ostatniego patrolu przeprowadzili także rozmowy z pracownikami, nadzorującymi transport kolejowy, na temat właściwej reakcji na zauważone nieprawidłowości.

Puchar dla policyjnych piłkarzy

Mundurowi z Komendy Powiatowej Policji w Radziejowie zwyciężyli w Nocnym Turnieju Piłki Nożnej. To kolejne trofeum zdobyte przez radziejowskich mundurowych w ostatnim czasie.

Z inicjatywą zorganizowania turnieju wystąpił Błażej Barczak, dyrektor Zespołu Szkół Mechanicznych w Radziejowie. W zawodach wystartowały cztery drużyny, grające systemem każdy z każdym. Radziejowscy policjanci wygrali dwa spotkania, a jedno zremisowali. Ostateczna klasyfikacja wyglądała następująco: 1. KPP Radziejów, 2. KP PSP Radziejów, 3. Drużyna Gabrysia, 4. Wesoły Czwartek. Królem strzelców został **Kamil Świerki** z radziejowskiej policji.

Drużyna reprezentująca KPP w Radziejowie wystąpiła w składzie: Przemysław Betliński (kapitan), Adam Kardasz, Kamil Świerki, Tomasz Mikołajczak i Dawid Kardasz. Jedną z nagród za zwycięstwo w turnieju był zestaw 5 piłek, które policjanci przekazali dla uczniów „Mechanika”. Wszyscy uczestnicy dzielnie walczyli, z zachowaniem zasad fair play, a całe zawody przebiegały w miłej atmosferze. Gratulujemy sukcesu!

Zwycięska drużyna KPP Radziejów

PAŃSTWOWY
POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W RADZIEJOWIE

TRZYMAJ FORMĘ

O zdrowiu naszym i naszej rodziny w znacznej mierze decydujemy sami – zależy to od naszego stylu życia. Niestety, nieprawidłowe nawyki żywieniowe i coraz mniejsza aktywność fizyczna mają niekorzystny wpływ na nasz stan zdrowia.

Otyłość jest jednym z większych wyzwań globalnych XXI wieku. Niektóre źródła naukowe mówią już o epidemii, a nawet pandemii otyłości. Zgodnie z danymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Europie w ciągu ostatnich dwóch dekad częstość występowania otyłości potroiła się. Problem otyłości dotyczy również dzieci i młodzieży, u których w ostatnich latach obserwuje się stały wzrost liczby osób otyłych. Dzieciństwo i dojrzewanie są okresem krytycznym w rozwoju otyłości. Do zwiększonego przyrostu masy ciała dochodzi zwykle około 8. roku życia i w późniejszym wieku większość dzieci utrzymuje masę ciała na tym samym poziomie w okresie dojrzewania. Dlatego zastanówmy się, ile korzyści osiągniemy wprowadzając nawet nieznaczne zmiany naszych zachowań.

10 przykazań zdrowotnych

1. Codzienna aktywność fizyczna i odpowiednia dieta są kluczem do zdrowia. Przede wszystkim strzeż się nadwagi i otyłości.
2. Podstawą prawidłowej diety jest różnorodność spożywanych produktów. Jedz 3–5 posiłków dziennie, w tym koniecznie śniadanie. Pamiętaj, że przerwy między posiłkami nie powinny być dłuższe niż 4 godziny.
3. Znaczną część twojej codziennej diety powinny stanowić warzywa. Codziennie jedz również owoce.
4. Pełnoziarniste produkty zbożowe (np. chleb razowy czy pełnoziarnisty, grube kasze) powinny być dla Ciebie głównym źródłem energii.
5. Codziennie co najmniej dwa razy dziennie spożywaj mleko i jego przetwory: jogurty, kefiry czy sery.
6. Spożywaj mniej tłuszczów zwierzęcych, więcej roślinnych, szczególnie oleju rzepakowego i margaryn miękkich.

7. Spożywaj głównie mięso drobiowe, ryby oraz nasiona roślin strączkowych np. grochu, fasoli czy soi, ograniczaj spożycie tłustego mięsa czerwonego.
8. W codziennej diecie ograniczaj spożycie cukru i soli.
9. Dostarczaj organizmowi wystarczającą ilość płynów (głównie wody) – minimum 2 litry dziennie.
10. Unikaj alkoholu.

Nawet jakikolwiek ruch jest lepszy niż żaden. Dla poprawy kondycji warto wykorzystywać każdą codzienną okazję np. spacer z psem, sprzątanie ogrodu, chodzenie po schodach zamiast jazdy windą, taniec jako formę relaksu lub wyjście na basen. Warto robić to, co sprawia przyjemność, bo naszym celem jest wprowadzenie dobrej i stałej zmiany stylu życia, która wpłynie na lepszą kondycję. Wybieraj formy aktywności, które możesz realizować wspólnie z rodziną, i które będą dostosowane do pory roku oraz możliwości swoich najbliższych. Korzystaj z nowych alternatywnych form ruchu, wybieraj te, które najchętniej realizujesz.

W zmianie naszych zachowań pomoże Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!” jest to inicjatywa propagująca zdrowy styl życia wśród młodzieży szkolnej o unikalnym dwukierunkowym podejściu: promującym zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!” organizowany jest przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności. Program objęty jest honorowymi patronatami: Minister Zdrowia, Ministra Edukacji i Nauki, Ministra Sportu i Turystyki oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zapraszamy do uczestnictwa w programie.

[Szczegółowe informacje dostępne są na stronie programu Trzymaj Formę!. http://www.trzymajforme.pl](http://www.trzymajforme.pl)

Opracowanie: Katarzyna Staśkowiak, Państwowa Inspekcja Sanitarna w Radziejowie

„POWIATOWE ABC – GAZETA POWIATU RADZIEJOWSKIEGO” miesięcznik.

Wydawca: Stowarzyszenie Rozwoju Powiatu Radziejowskiego

88–200 Radziejów, ul. Kościuszki 17, tel./fax +48 54 285–35–53 lub 285–30–18, e-mail: abcradziejow@wp.pl

Redaguje Zespół: Wanda Wiatrowska (redaktor naczelna), Dominika Chmielewska, Arleta Brochocka, Krzysztof Staszak, Ewelina Waszak, Paweł Betkier, Marta Szymańska, Monika Fabisiak

Skład i druk: EXDRUK Wojciech Żuchowski, 87–800 Włocławek, ul. Rysia 6, tel. 501–335–617, e-mail: biuroexdruk@gmail.com

Nakład: 1000 egz. PISMO ZRZESZONE W STOWARZYSZENIU POLSKICH MEDIÓW ISSN 1642-5510

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, redagowania nadesłanych tekstów oraz obróbki zdjęć. Nie odpowiada za treść nadesłanych ogłoszeń.

Wicemistrzostwo dla mundurowych z „Mechanika”

Dziewczęta i chłopcy z klas wojskowych ZSM w Radziejowie nie spuszczają z tonu. 18 września br. na obiektach w Zespole Szkół nr 4 we Włocławku wywalczyli kolejne podium, tym razem zdobyli srebrne medale.

Celem zawodów było wyłonienie reprezentacji województwa kujawsko-pomorskiego na XLVI Ogólnopolskie Zawody Sportowo-Obronne „Sprawni jak żołnierze 2023” oraz popularyzowanie wśród młodzieży sportów obronnych i zagadnień związanych z obronnością kraju. Do rywalizacji, która obejmowała: strzelanie z pistoletu i karabinka pneumatycznego, rzutu granatem do celu, umiejętności praktycznego udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, testu sprawnościowego, bieguna dystansie 1000 metrów oraz wykonania skłonów tułowia w czasie 2 minut, przystąpiły najlepsze drużyny ze szkół ponadpodstawowych z województwa kujawsko-pomorskiego, m.in.: z Torunia, Włocławka, Brodnicy i Radziejowa.

Ciężka praca, sumiennosc, wytrwalosc oraz determinacja pozwoliły drużynie dziewcząt i chłopców z „Mechanika” w składzie: **Monika Lewandowska, Justyna Pokorska, Patrycja Pietrzykowska, Cyprian Zalesiński, Mateusz Miastkowski, Bartosz Lewandowski** wspiąć się tak wysoko i na zawsze zapisać w sportowej historii szkoły. Gratulujemy wyniku!

Tekst: Krzysztof Rosiński
Foto: Archiwum szkoły

(od lewej) starszy wizytator Anna Jachimczak, dyrektor 4 LO Krzysztof Mendala, nauczyciel ZSM w Radziejowie Marta Łodygowska, Justyna Pokorska, Cyprian Zalesiński, Monika Lewandowska, Patrycja Pietrzykowska, Mateusz Miastkowski, Bartosz Lewandowski

Dla każdego coś miłego

Po przerwie i zakończonych pracach konserwacyjnych na Krytej Pływalni Plusk przy ZSM w Radziejowie od 26 września br. został otwarty dla naszych klientów basen w godzinach od 8.00 do 21.00. W ofercie mamy zajęcia taneczne oraz kurs nurkowania dla dzieci, ciesząc się zainteresowaniem najmłodszych. Realizujemy zajęcia z nauki pływania zarówno w szkółkach pływackich, jak i indywidualnie, prowadzone przez instruktorów. Zajęcia z aerobiku odbywają się w każdy wtorek i czwartek w sali fitness, a od 22 października br. zaczynamy AQUA Aerobik.

Zapraszamy do korzystania z basenów, sauny oraz SPA. Każdy znajdzie coś dla siebie.

**ZAPISY
I INFORMACJE
U INSTRUKTORA:**

Tomasz Safijan
669 260 669

**NURKOWANIE
DZIECI**

**RUSZYŁY ZAPISY
NA NOWY SEZON 2023/2024**

NABÓR
ROZPOCZYNAMY NABÓR
NA ROK SZKOLNY
2023/2024

UCZESTNICY
ZAPRASZAMY DZIECI
OD 10 ROKU ŻYCIA

ZAJĘCIA TANECZNE
NABÓR DO GRUP TANCA
NOWOCZESNEGO

Dance

START: 11 WRZEŚNIA
PŁYWAŁNIA „PLUSK” RADZIEJÓW

GRUPY
TANECZNE BRZDAGE (9-9 LAT) 17.00-17.30
SMILE - 17.30-18.30
FREE STEPS - 18.30-19.30

Kontakt: Katarzyna Polakowa - Włocławek
402 452 801

Tekst: Ewelina Pielesiak
Foto: nadesłane